

**พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553**

สูตรจำง่าย

- กฎหมายฉบับใด ให้ไว้เมื่อใด เช่น พ.ศ.2542 + 12 = เป็นปีที่ 54 ในรัชกาลปัจจุบัน
- เกิดจาก **มาตรา 81** ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 (ฉบับที่ 16) ซึ่ง พรบ. การศึกษาแห่งชาติ ถือเป็น**กฎหมายแม่บท**ในการจัดการศึกษา

เหตุผลในการประกาศใช้

- พรบ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2545 เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายปฏิรูประบบราชการ
- พรบ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2553 แยกเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ

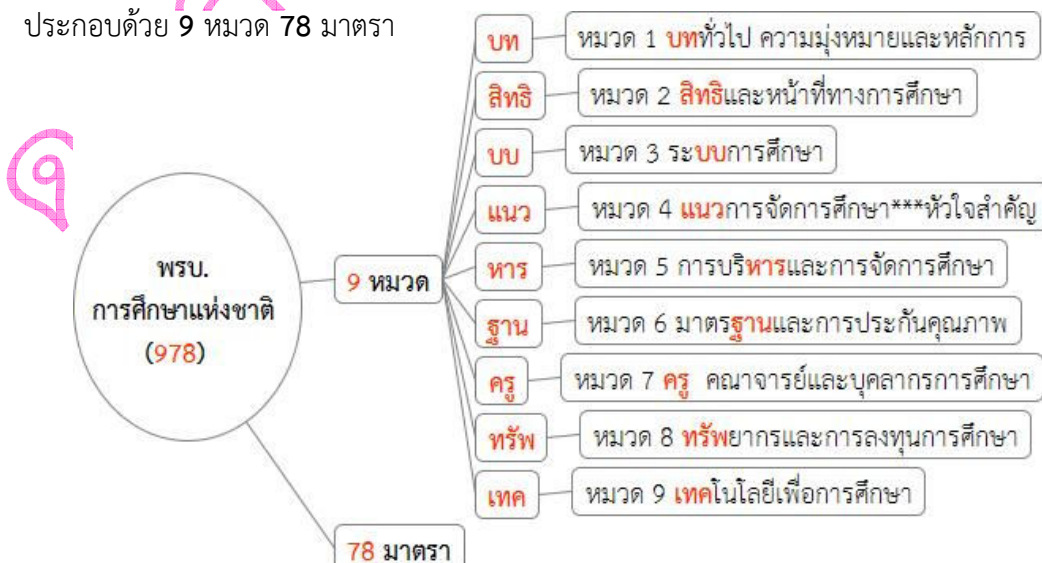
โดยสรุป

ปี พ.ศ.	ประกาศ	มีผลบังคับใช้	ผู้รับสนองฯ
2542	19 สิงหาคม	20 สิงหาคม	นายชวน หลีกภัย
2545	19 ธันวาคม	20 ธันวาคม	พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร
2553	22 กรกฎาคม	23 กรกฎาคม	นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

- พรบ.การศึกษาแห่งชาติ ปี 2542 เดือน**เม** (ส.ค.) / ปี 2545 เดือน**พ** (ธ.ค.) แต่วันที่ 20 เหมือนกัน
- พรบ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 แก้ไข 9 มาตรา เหตุที่แก้ -->
 - ① แยกงานศิลปะและวัฒนธรรมไปจัดตั้งเป็นกระทรวงวัฒนธรรม
 - ② ให้มีคณะกรรมการอาชีวศึกษา
- พรบ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 แก้ไข 4 มาตรา เหตุที่แก้ --> เกิดความไม่คล่องตัวและเกิดปัญหาพัฒนา แยกเขต สพป.183 / สพม.42 เขต รวม 225 เขตพื้นที่การศึกษา
- **รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ** เป็นผู้รักษาการ มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบและประกาศเพื่อปฏิบัติการตาม พรบ.นี้ (มาตรา 5)

โครงสร้าง พรบ.การศึกษาแห่งชาติ

ประกอบด้วย 9 หมวด 78 มาตรา

ความหมาย (มาตรา 4)

- ☑ “การศึกษา” หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม
- ☑ “การศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา ★
- ☑ “การศึกษาตลอดชีวิต” หมายความว่า การศึกษาที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ★
- ☑ “สถานศึกษา” หมายความว่า สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษาหรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือของเอกชนที่จัดการศึกษา ★
- ☑ “มาตรฐานการศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพ ที่พึงประสงค์และ มาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม และกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา ★
- ☑ “การประกันคุณภาพภายใน” หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัด ★
- ☑ “การประกันคุณภาพภายนอก” หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (สมศ.) เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ★
- ☑ “ผู้สอน” หมายความว่า ครูและคณาจารย์ในสถานศึกษาระดับต่างๆ
- ☑ “ครู” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการ เรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ★
- ☑ “คณาจารย์” หมายความว่า บุคลากรซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการสอนและการวิจัยในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาของรัฐและเอกชน ★ (ไม่มีคำว่า “วิชาชีพ”/ สอน+วิจัย)
- ☑ “ผู้บริหารสถานศึกษา” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพรับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่ง ★
- ☑ “ผู้บริหารการศึกษา” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารการศึกษานอกสถานศึกษา ตั้งแต่ระดับเขตขึ้นไป ★
- ☑ “บุคลากรทางการศึกษา” หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา รวมทั้งผู้สนับสนุน การศึกษา ★ (ยกเว้นครู)

หมวด 1 บททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการ

มาตรา 6 – 9

- ☑ มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง ① ร่างกาย ② จิตใจ ③ สติปัญญา ④ ความรู้ และ ⑤ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรง ชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (เก่ง /ดี /มีสุข) ★ (ม.6 ความมุ่งหมายการจัดการศึกษา)
- ☑ มาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพ กฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ★
- ☑ มาตรา 8 หลักการจัดการศึกษา (ยึดหลัก 3 ข้อ=ตลอด/ ร่วม/ เนื่อง)
 - ① เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน (Education for All)
 - ② ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (All for Education)
 - ③ การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ★

- ☑ **มาตรา 9** การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา (ยึดหลัก 6 ข้อ)
- ① มีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ
 - ② มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - ③ มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภท
 - ④ มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา
 - ⑤ ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา
 - ⑥ การมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย (ม.9 ระบบ โครงสร้าง และกระบวนการ 1) เอกภาพ หลากหลาย/ 2) กระจายอำนาจ/ 3) ประกันคุณภาพ/ 4) มาตรฐานครู/ 5) ระดมทรัพยากร/ 6) มีส่วนร่วม) ★

หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

มาตรา 10 - 14

- ☑ **มาตรา 10** การจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาสำหรับ	สิทธิและโอกาส
① บุคคลปกติ	รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ★
② บุคคลซึ่งมีความบกพร่อง หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส	รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ ★
③ คนพิการ	จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ และได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ★
④ บุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ	ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคล

➤ นโยบายการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือนโยบายเรียนฟรี 15 ปีสอดคล้องกับ ม.10 นี้ ★

- ☑ **มาตรา 11** บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลได้รับการศึกษาภาคบังคับตาม ม.17 ตามความพร้อมของรอบครัว ★

- ☑ **มาตรา 12** นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคล ครอบครัวยุ องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ★ (ม.12 บุคคล/องค์กรมีสิทธิในการจัดการศึกษา)

- ➡ สิทธิประโยชน์ที่พึงได้รับจากรัฐ (รัฐ/ ทุน/ ไร่) ★

ผู้มีสิทธิ	สิทธิประโยชน์ที่พึงได้รับ
☑ มาตรา 13 บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง	① การสนับสนุนจากรัฐ ให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู ② เงินอุดหนุนจากรัฐสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล ③ การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษี
☑ มาตรา 14 บุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ซึ่งสนับสนุน หรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	

➤ บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง มีสิทธิให้การศึกษาแก่บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลได้ด้วย

หมวด 3 ระบบการศึกษา

มาตรา 15 - 21

☑ มาตรา 15 รูปแบบการจัดการศึกษา (3 รูปแบบคือ ใน/ นอก/ อัจฉ) ☆

① การศึกษาในระบบ (Formal Education)	② การศึกษานอกระบบ (Non-Formal Education)	③ การศึกษาตามอัธยาศัย (In-Formal Education)
เป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลา ของการศึกษา การวัดและประเมิน ผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จ การศึกษาที่แน่นอน ☆	เป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นใน การกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบวิธี การจัดการศึกษา ระยะเวลาของ การศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จ การศึกษา ☆	เป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อม และโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อ หรือ แหล่งความรู้อื่นๆ ☆

➢ สถานศึกษา อาจจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบก็ได้ ☆

☑ มาตรา 16 การศึกษาในระบบ มี 2 ระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ☆

➢ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย การศึกษาซึ่งจัดไม่น้อยกว่าสิบสองปีก่อนระดับอุดมศึกษา

➡ กฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2546 สรุปได้ดังนี้

☑ ข้อ 1 การศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ☆

① ก่อนประถมศึกษา (3-6 ปี) เพื่อวางรากฐานชีวิตและการเตรียมความพร้อมของเด็กทั้งร่างกาย
และจิตใจ สติปัญญา อารมณ์ บุคลิกภาพ และการอยู่ร่วมในสังคม

② ประถมศึกษา มุ่งวางรากฐานเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งในด้านคุณธรรม
จริยธรรม ความรู้และความสามารถขั้นพื้นฐาน

③ มัธยมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ระดับ

① มัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อให้รู้ความต้องการ ความสนใจและความถนัดของตนเองทั้งด้าน
วิชาการและวิชาชีพ สามารถประกอบการงานและอาชีพตามควรแก่วัย

② มัธยมศึกษาตอนปลาย มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามความถนัดและความสนใจ เพื่อ
เป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพ

☑ ข้อ 2 การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

① สามัญศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความถนัด ความสนใจ ศักยภาพ และความสามารถ
พิเศษเฉพาะด้าน เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา

② อาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพให้เป็นกำลังแรงงานที่มี
ฝีมือ หรือศึกษาต่อในระดับอาชีพขั้นสูงต่อไป

➢ การศึกษาระดับอุดมศึกษา แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญา และระดับปริญญา
สามารถสรุปเป็นแผนผังได้ดังนี้

➤ การแบ่งระดับหรือการเทียบระดับการศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัธยาศัย ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

➔ กฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งระดับและการเทียบระดับการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ.2546 สรุปได้ดังนี้

☑ ข้อ 1 การศึกษานอกระบบ แบ่งออกเป็น 2 ระดับ ⚡

① การศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ

① ก่อนประถมศึกษา

② ประถมศึกษา

③ มัธยมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแบ่งออกเป็นประเภทสามัญศึกษาและอาชีวศึกษา

② การศึกษาระดับอุดมศึกษา แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญา และระดับปริญญา

☑ ข้อ 2 การศึกษานอกระบบที่จัดเป็นหลักสูตรเฉพาะหรือหลักสูตรฝึกอบรมตามความต้องการ และการศึกษาตามอัธยาศัย ผู้เรียนอาจนำผลการเรียน ความรู้และประสบการณ์มาเทียบระดับการศึกษากับการศึกษาในระบบหรือการศึกษานอกระบบนี้ได้

☑ ข้อ 3 การเทียบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าปริญญา ให้สถานศึกษาที่รัฐมนตรีกำหนด แต่งตั้งคณะกรรมการจำนวนไม่เกิน 5 คน ต้องเป็นผู้มี

- ความรู้และประสบการณ์ในสาขาวิชาของการศึกษาระดับนั้น ไม่น้อยกว่า 3 คน
- ความรู้และประสบการณ์ด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 1 คน

➤ เลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ และให้หัวหน้าสถานศึกษา แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสถานศึกษานั้นจำนวน 1 คนเป็นเลขานุการ

☑ มาตรา 17 ให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวน 9 ปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่ 7 เข้าเรียนจนอายุย่างเข้าปีที่ 16 เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่ 9 ของการศึกษภาคบังคับ ⚡ หลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

➔ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุเด็กเพื่อเข้ารับการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545

➤ การนับอายุเด็กเพื่อเข้ารับการศึกษาภาคบังคับในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้นับตามปฏิทิน อายุครบเจ็ดปีบริบูรณ์ในปีใด ให้นับว่าเด็กมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดในปีนั้น ⚡

กรณีตัวอย่าง

- ปีการศึกษา 2558 เด็กที่จะเข้าเรียนชั้น ป.1 คือเด็กที่เกิด พ.ศ. = $2558 - 7 = 2551$
- เด็กที่เกิด พ.ศ.2551 จะเข้าเรียนชั้น ป.1 ในปีการศึกษา = พ.ศ.เกิด + 7 = $2551 + 7 = 2558$

➤ ประกาศ สพฐ. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุเด็กเพื่อเข้ารับการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สพฐ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 การรับเด็กเพื่อเข้ารับการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สพฐ. ให้รับเด็กที่มีอายุไม่น้อยกว่า 4 ปีบริบูรณ์

ข้อ 2 การนับอายุเด็กเพื่อเข้ารับการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สพฐ. ให้นับตั้งแต่วันที่เด็กเกิดไปจนถึงวันแรกของการเปิดภาคเรียนที่ 1 ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยปีการศึกษา การเปิดและปิดสถานศึกษา

- ☑ **มาตรา 18** การจัดการศึกษาปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดในสถานศึกษา ดังต่อไปนี้
- ① สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา
 - ② โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนของรัฐ โรงเรียนเอกชน และโรงเรียนที่สังกัดสถาบันของศาสนา
 - ③ ศูนย์การเรียนรู้ ได้แก่ สถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์ และสถาบันสังคมอื่นเป็นผู้จัด
- ☑ **มาตรา 19** การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้จัดในมหาวิทยาลัย สถาบัน วิทยาลัย หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น
- ☑ **มาตรา 20** การจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ ให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- ☑ **มาตรา 21** กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ อาจจัดการศึกษาเฉพาะทางตามความต้องการและความชำนาญของหน่วยงานนั้นได้ โดยคำนึงถึงนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติ
- ➔ **กฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการศึกษาเฉพาะทาง พ.ศ.2547** การจัดการศึกษาเฉพาะทางให้ยึดหลักเกณฑ์และวิธีการดังนี้
- ① ต้องจัดให้สอดคล้องกับนโยบาย แผนการศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานการศึกษาของชาติ
 - ② ต้องจัดให้มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่จัดการศึกษาเฉพาะทางด้วยกันและกับกระทรวงศึกษาธิการ
 - ③ ต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพภายใน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก
- การเทียบวุฒิทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกำหนด

หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา

มาตรา 22 – 30

- ☑ **มาตรา 22** การจัดการศึกษา ต้องยึดหลัก ☛
- ① ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้
 - ② ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด
 - ③ กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ
- ☑ **มาตรา 23** การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้ง ① ความรู้ (K) ② คุณธรรม (A) ③ กระบวนการเรียนรู้ (P) และ ④ บุธนาการ (I) ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาใน 5 เรื่องต่อไปนี้ ☛
- ① ตนเองกับสังคม
 - ② ผสมวิทย์-เทคโนโลยี การจัดการและรักษา
 - ③ ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม กีฬา ภูมิปัญญา
 - ④ คณิต และภาษา เน้นใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง
 - ⑤ อาชีพและการดำรงชีวิต

- ☑ **มาตรา 24** การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้
- ① จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
 - ② ฝึกฝนทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ แก้ไข
 - ③ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน/ใฝ่รู้
 - ④ อิงการสอนผสมผสานให้สมดุล (สาระความรู้ คุณธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์)
 - ⑤ สนับสนุนครูผู้สอน (สามารถจัดบรรยากาศ ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้)
 - ⑥ ขั้นตอนจัดการเรียนรู้ (ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือ)
- ☑ **มาตรา 25** รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การศึกษาและนันทนาการ แหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนรู้อื่น อย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ 🌟
- ☑ **มาตรา 26** ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจาก ① พัฒนาการของผู้เรียน ② ความประพฤติ ③ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ④ การร่วมกิจกรรม ⑤ การทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ
- ให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อ และให้นำผลการประเมินผู้เรียน มาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย
- ☑ **มาตรา 27** ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กพฐ.) กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ เพื่อการศึกษาต่อ 🌟
- ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตร ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ 🌟
- ☑ **มาตรา 28** หลักสูตรการศึกษาระดับต่างๆ ต้องมีลักษณะหลากหลายให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ
- สาระของหลักสูตร ทั้งที่เป็นวิชาการ และวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนานคนให้มีความสมดุล ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม (รู้/ คิด/มารยาท/ งาม/ ชอบ)
- สำหรับหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา ยังมีความมุ่งหมายเฉพาะที่จะพัฒนาวิชาการ วิชาชีพ ขั้นสูงและการค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาสังคม
- ☑ **มาตรา 29** ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้
- ① ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญา และวิทยาการต่าง ๆ
 - ② พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ
 - ③ หาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน
- ☑ **มาตรา 30** ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอน รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา

มาตรา 31 - 46 = รัฐ/ ฐึ้น/ ชน

ส่วนที่ 1 การบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐ

ทำให้เกิด พรบ.ระเบียบบริหาร ศธ.46

☑ มาตรา 31 กระทรวงมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริม และกำกับดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท ★

☑ มาตรา 32 การจัดระเบียบบริหารราชการในกระทรวงให้มีองค์กรหลักที่เป็นคณะบุคคลในรูปสภาหรือในรูปคณะกรรมการ จำนวน 4 องค์กร ดังนี้

ชื่อองค์กรหลัก	จำนวน	ประธาน	กรรมการและเลขานุการ
❶ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ไม่เกิน 27 คน	ดร.สุรรัฐ ศิลปอนันต์	ดร.กมล รอดคล้าย
❷ คณะกรรมการการอุดมศึกษา	ไม่เกิน 28 คน	ผู้ทรงคุณวุฒิ	รศ.นายแพทย์กำจร ตติยกวี
❸ คณะกรรมการการอาชีวศึกษา	ไม่เกิน 32 คน	ผู้ทรงคุณวุฒิ	ดร.ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์
❹ สภาการศึกษา	59 คน	รัฐมนตรี	รศ.ดร.พินิติ รตะนานุกูล

➤ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นหรือให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี และมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

☑ มาตรา 33 สภาการศึกษา มีหน้าที่

❶ พิจารณาเสนอแผนการศึกษาแห่งชาติที่บูรณาการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และกีฬากับการศึกษาทุกระดับ

❷ พิจารณาเสนอนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษาเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแผน

❸ พิจารณาเสนอนโยบายและแผนในการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา

❹ ดำเนินการประเมินผลการจัดการศึกษา

❺ ให้ความเห็นหรือคำแนะนำเกี่ยวกับกฎหมายและกฎกระทรวงที่ออกตามความใน พรบ.นี้

➤ การเสนอแนะนโยบาย แผนการศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานการศึกษา ให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรี ★

➡ กฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหา การเลือกกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการในคณะกรรมการสภาการศึกษา พ.ศ.2546 สรุปดังนี้

➤ คณะกรรมการสภาการศึกษา จำนวน 59 คน (สัญชาติไทย/ ไม่ต่ำกว่า 35 ปีบริบูรณ์/ ครม.แต่งตั้ง)

❶ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน (1 คน) ★

❷ กรรมการโดยตำแหน่ง 16 คน (8 ปลัด/ 6 เลขา/ 2 ผอ.) ★

→ 8 ปลัด (การท่องเที่ยวและกีฬา, การพัฒนาสังคม, ICT, มหาดไทย, แรงงาน, วัฒนธรรม, วิทย์และเทคโนโลยี, ศึกษาธิการ)

→ 6 เลขาธิการ (กก.กฤษฎีกา, กพร., กอศ., กกอ., สภาพัฒน์, ครูสภา)

→ 2 ผอ. (สำนักงบประมาณ, สมศ.)

❸ ผู้แทนองค์กรเอกชน 2 คน

❹ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2 คน

❺ ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ 2 คน

❻ ผู้แทนคณะสงฆ์ 2 รูป

❼ ผู้แทนกรรมการกลางอิสลาม 1 คน

- ⑧ ผู้แทนองค์กรศาสนาอื่น 2 คน
 ⑨ ผู้ทรงคุณวุฒิ 30 คน แต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูง
 ⑩ สนง.เลขาธิการสภาการศึกษา เป็นนิติบุคคล และให้เลขาธิการสภาเป็นกรรมการและเลขานุการ

☑ **มาตรา 34** หน้าที่คณะกรรมการ 3 องค์กรหลักในกระทรวง

คณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (กพฐ.)	คณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.)	คณะกรรมการ การอาชีวศึกษา (กอศ.)
① เสนอนโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐานและหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้อง กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ และแผนการศึกษาชาติ ② สนับสนุนทรัพยากร ③ ติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผลการจัดการศึกษาขั้น พื้นฐาน	① เสนอนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการอุดมศึกษา ② สนับสนุนทรัพยากร ③ ติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผลการจัดการศึกษา ระดับอุดมศึกษา โดยคำนึงถึง ความเป็นอิสระและความเป็นเลิศ ทางวิชาการของสถานศึกษาระดับ ปริญญา	① เสนอนโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐานและหลักสูตรการ อาชีวศึกษาทุกระดับ ② การส่งเสริมประสานงานการ จัดการอาชีวศึกษาของรัฐและ เอกชน ③ สนับสนุนทรัพยากร ④ ติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผลการจัดการอาชีวศึกษา โดยคำนึงถึงคุณภาพและความเป็น เลิศทางวิชาชีพ

☑ **มาตรา 35** องค์ประกอบของคณะกรรมการตามมาตรา 34

➔ กฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการ และกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการตามมาตรา 34 (พ.ศ.2546)

องค์ประกอบ ของคณะกรรมการ	คณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (กพฐ.) (ไม่เกิน 27 คน)	คณะกรรมการ การอุดมศึกษา (กกอ.) (ไม่เกิน 28 คน)	คณะกรรมการ การอาชีวศึกษา (กอศ.) (ไม่เกิน 32 คน)
① ประธาน	จากผู้ทรงคุณวุฒิ 1 คน	จากผู้ทรงคุณวุฒิ 1 คน	จากผู้ทรงคุณวุฒิ 1 คน
② โดยตำแหน่ง	9 คน (2ป./5เลขา/2ผอ.) - 2 ปลัด(มหาดไทย/ศธ.) - 5 เลขาธิการ (สกศ./ กอศ./กกอ./ กค./ กก. กฤษฎีกา) - 2 ผอ. (สำนัก งบประมาณ , สมศ.)	9 คน (1ป./6เลขา/2ผอ.) - 1 ปลัด (ศธ.) - 6 เลขาธิการ (สกศ./ กพฐ./กอศ./กก.กฤษฎีกา /พัฒนา ศรช. / กพร.) - 2 ผอ. (สำนัก งบประมาณ, สมศ.)	8 คน (1ป./5เลขา/2ผอ.) - 1 ปลัด (ศธ.) - 5 เลขาธิการ (สกศ./ กพฐ./กอศ./กก.กฤษฎีกา /พัฒนา ศรช.) - 2 ผอ. (สำนัก งบประมาณ, สมศ.)
③ ผู้แทนองค์กรเอกชน	1 คน	1 คน	3 คน
④ ผู้แทน อปท.	1 คน	1 คน	1 คน
⑤ ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ	1 คน	1 คน	2 คน
⑥ ผู้ทรงคุณวุฒิ	ไม่เกิน 13 คน	ไม่เกิน 14 คน	ไม่เกิน 16 คน
⑦ กรรมการและเลขาฯ	เลขาธิการ กพฐ. 1 คน	เลขาธิการ กกอ. 1 คน	เลขาธิการ กอศ. 1 คน

- คุณสมบัติสำคัญของคณะกรรมการตามมาตรา 34 มีสัญชาติไทย/ มีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปีบริบูรณ์/ ครม.แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิ ประธานกรรมการต้องไม่เป็นประธานกรรมการเกินกว่า 1 คณะ ★
- ผู้ทรงคุณวุฒิ แต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูงในด้านนั้น
- สำนักงานคณะกรรมการตามมาตรา 34 เป็นนิติบุคคล
- ☑ **มาตรา 36** ให้สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาเป็นนิติบุคคล และอาจจัดเป็นส่วนราชการ หรือเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ยกเว้นสถานศึกษาเฉพาะทาง
- ☑ **มาตรา 37** การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - ให้ยึด...เขตพื้นที่การศึกษา ★
 - โดยคำนึงถึง... ① ระดับของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ② จำนวนสถานศึกษา ③ จำนวนประชากร ④ วัฒนธรรม ⑤ ความเหมาะสมด้านอื่นด้วย ★
 - เว้นแต่...การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษา
 - ผู้มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานคือ...รัฐมนตรี โดยคำแนะนำของสภาการศึกษา ★
 - จำนวนเขตพื้นที่การศึกษา...ประถมศึกษา (สพป.) 183 เขต และมัธยมศึกษา (สพม.) 42 เขต รวมเขตพื้นที่การศึกษาทั้งสิ้นจำนวน 225 เขต ★ (ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อ 17 ส.ค.53)
 - สถานศึกษาใดจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา การกำหนดให้สถานศึกษาแห่งนั้นอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาใด ให้ยึด...ระดับการศึกษาของสถานศึกษานั้นเป็นสำคัญ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ★
- ☑ **มาตรา 38** ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา
 - ให้มีคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ในการ.....
 - ① กำกับดูแล จัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา
 - ② ประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา
 - ③ ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา
 - ④ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย
 - ➔ **ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2550** สรุปได้ดังนี้
- แนวปฏิบัติในการจัดตั้งสถานศึกษา**
 - สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำแผนการจัดตั้งสถานศึกษา และนำเสนอคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาจัดตั้งสถานศึกษาใหม่
 - สถานศึกษาที่จะจัดตั้งขึ้นในชุมชนใดต้องมีจำนวนนักเรียน ดังต่อไปนี้
 - ① **ระดับประถมศึกษา** ต้องมีจำนวนนักเรียนในแต่ละรายอายุไม่น้อยกว่า 25 คนมาเข้าเรียน ถ้ามีไม่ถึง 25 คน แต่มากกว่า 10 คน ให้จัดตั้งเป็นสาขาของสถานศึกษาอื่น
 - ② **ระดับมัธยมศึกษา** ต้องมีจำนวนนักเรียนที่จะมาเข้าเรียนชั้นละไม่น้อยกว่า 80 คน ถ้ามีไม่ถึงชั้นละ 80 คน แต่มากกว่า 20 คน ให้จัดตั้งเป็นสาขาของสถานศึกษาอื่น
 - สถานที่ที่จะจัดตั้งสถานศึกษาต้องเป็นที่ดินที่มีหลักฐานอนุญาตให้ใช้ ตามประเภทของที่ดินอย่างถูกต้อง จำนวนไม่น้อยกว่า 25 ไร่

- สถานศึกษาที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่จะต้องอยู่ห่างจากสถานศึกษาประเภทเดียวกัน ไม่น้อยกว่า 6 กิโลเมตร
- ในท้องที่ที่เป็นชุมชนหนาแน่น หรือในท้องที่ที่มีความจำเป็นพิเศษ หากไม่สามารถดำเนินการจัดตั้งสถานศึกษาตามเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นได้ ให้ขออนุมัติต่อเลขาธิการ กพฐ.

แนวปฏิบัติในการรวมสถานศึกษา

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรวจสอบข้อมูล จัดทำแผนการรวมสถานศึกษา และนำเสนอคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณารวมสถานศึกษาตั้งแต่สองแห่งขึ้นไป
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใดมีความเห็นควรรวมสถานศึกษา ให้ดำเนินการดังนี้
 - ① จัดทำแผนการรวมสถานศึกษา
 - ② แจ้งสถานศึกษาที่จะรวมกัน
 - ③ จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน
 - ④ เสนอแผนการรวมสถานศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาการให้ความเห็นชอบการรวมสถานศึกษา โดยให้มีผลก่อนวันเริ่มต้นปีการศึกษา ไม่น้อยกว่า 180 วัน

การเลิกสถานศึกษา

- ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาเลิกสถานศึกษา เมื่อสถานศึกษานั้นมีลักษณะ ดังต่อไปนี้
 - ① ไม่มีนักเรียนที่จะจัดการเรียนการสอน
 - ② จำนวนนักเรียนลดลง จนไม่สามารถพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

แนวปฏิบัติในการเลิกสถานศึกษา

- ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน แล้วให้สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานำเสนอคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา
- ให้สถานศึกษา แจ้งผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนทราบล่วงหน้า ไม่น้อยกว่า 1 ปีก่อนวันเปิดภาคเรียนแรกของปีการศึกษาถัดไป
- ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารายงานการจัดตั้ง รวม และเลิกสถานศึกษาให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อทราบและให้การสนับสนุน
- ในกรณีที่มีความจำเป็นที่ไม่อาจมีหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบนี้มาใช้กับการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาได้ ให้เลขาธิการ กพฐ. นำเสนอขอความเห็นชอบ กพฐ. เพื่อพิจารณาอนุมัติ
- ➔ กฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการ และกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546 และระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกผู้แทนผู้รับใบอนุญาตและผู้แทนครูเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2551 สรุปได้ดังนี้
- **คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา** สพม.15 คน สพป.17 คน (เพิ่มเอกชน 2 คน) ประกอบด้วย
 - ① ประธานกรรมการ 1 คน
 - ประธานกรรมการ ซึ่งกรรมการร่วมกันเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำชื่อเสนอประธานกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง
 - ② ผู้แทนองค์กรชุมชน 1 คน
 - ประชาชนในเขตพื้นที่รวมตัวกันไม่น้อยกว่า 15 คน ดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 2 ปี มีที่ตั้งขององค์กรแน่นอน ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล

③ ผู้แทนองค์กรเอกชน 1 คน

- ดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 2 ปี มีที่ตั้งขององค์กร

แน่นอน มีฐานะเป็นนิติบุคคล ☆

④ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2 คน

⑤ ผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการวิชาชีพครู 1 คน

⑥ ผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการบริหารการศึกษา 1 คน (รอง ผอ.สพท.สมัครได้)

⑦ ผู้แทนสมาคมผู้ปกครองและครู 1 คน

⑧ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม 6 คน ☆

- อายุไม่ต่ำกว่า 30 ปีบริบูรณ์ วุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี มีประสบการณ์ด้านนั้นไม่น้อยกว่า 5 ปี

โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานคณะกรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิ ☆

⑨ ผู้แทน รร.เอกชน (ผู้รับใบอนุญาต 1 คน และครู 1 คน) ☆

⑩ ผอ.สพท. เป็นกรรมการและเลขานุการ ☆

✕ ประธานและกรรมการ

→ ไม่เป็นเกินกว่า 2 เขตพื้นที่การศึกษาในเวลาเดียวกัน

→ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี ไม่เกิน 2 วาระติดต่อกัน

→ ถ้าพ้นจากตำแหน่ง ก่อนครบวาระ สรรหาแทนภายใน 90 วันนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่วาระเหลืออยู่ไม่ถึง 180 วัน

→ ถ้าพ้นจากตำแหน่ง ตามวาระ สรรหาใหม่ภายใน 60 วันนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง และให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งแต่งตั้งใหม่เข้ามารับหน้าที่

☑ มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาโดยตรง ทั้งด้าน

① วิชาการ

② งบประมาณ

③ การบริหารงานบุคคล และ

④ การบริหารทั่วไป

→ โดยตรงไปยัง ① คณะกรรมการ (กพท.) ② สำนักงานเขตพื้นที่ (สพท.) ③ สถานศึกษา

➤ หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

➡ **กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้**

→ ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ไปยัง → ① กพท. ② สพท. ③ สถานศึกษา โดยตรง

➡ **ประกาศ สพฐ. เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการ กพฐ. ไปยัง กพท. / สพท. / และสถานศึกษา ในสังกัด สพฐ. พ.ศ.2550 ใน 4 ด้านดังต่อไปนี้**

① ด้านวิชาการ (17 ข้อ)

② ด้านงบประมาณ (22 ข้อ)

③ ด้านการบริหารงานบุคคล (20 ข้อ)

④ ด้านการบริหารทั่วไป (22 ข้อ)

การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา 4 ด้าน

ด้านวิชาการ (17 ข้อ)	ด้านงบประมาณ (22 ข้อ)	ด้านการบริหารงานบุคคล (20 ข้อ)	ด้านการบริหารทั่วไป (22 ข้อ)
<ol style="list-style-type: none"> 1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2. การวางแผนงานด้านวิชาการ 3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9. การนิเทศการศึกษา 10. การแนะแนว 11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดทำแผนงบประมาณและขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี 2. การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง 3. การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร 4. การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ 5. การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ 6. การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ 7. การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ 8. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา 9. การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา 10. การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา 11. การวางแผนพัสดุ 12. การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี 13. การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ 14. การจัดหาพัสดุ 15. การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ 16. การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน 17. การเบิกเงินจากคลัง 18. การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน 19. การนำเงินส่งคลัง 20. การจัดทำบัญชีการเงิน 21. การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน 22. การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การวางแผนอัตราค่าจ้าง 2. การจัดสรรอัตราค่าจ้างข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 3. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง 4. การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 5. การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน 6. การลาทุกประเภท 7. การประเมินผลการปฏิบัติงาน 8. การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ 9. การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน 10. การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ 11. การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ 12. การออกจากราชการ 13. การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ 14. การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ 15. การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 16. การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ 17. การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ 18. การส่งเสริมวินัย คุณธรรม และจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 19. การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต 20. การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ 2. การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา 3. การวางแผนการบริหารงานการศึกษา 4. งานวิจัยเพื่อพัฒนาโยบายและแผน 5. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร 6. การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน 7. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 8. การดำเนินการงานธุรการ 9. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม 10. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน 11. การรับนักเรียน 12. การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา 13. การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย 14. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา 15. การทัศนศึกษา 16. งานกิจการนักเรียน 17. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา 18. การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา 19. งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น 20. การรายงานผลการปฏิบัติงาน 21. การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน 22. แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

☑ มาตรา 40 ให้มีคณะกรรมการ.....ของแต่ละสถานศึกษา ☼

- ✓ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ✓ สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา
- ✓ สถานศึกษาอาชีวศึกษา
- เพื่อทำหน้าที่ ⇒ กำกับและส่งเสริม สนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ☼
- มาตรานี้ไม่ใช้บังคับแก่สถานศึกษาตามมาตรา 18 (1) คือ สถานศึกษาปฐมวัย และ 18 (3)

คือ ศูนย์การเรียน

➡ กฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการ และกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ประกอบด้วย

องค์ประกอบ	สถานศึกษาขนาดเล็ก (นร. ไม่เกิน 300 คน) คณะกรรมการ 9 คน	สถานศึกษาขนาดใหญ่ (นร. เกินกว่า 300 คน) คณะกรรมการ 15 คน
1) ประธานกรรมการ (จากผู้ทรงคุณวุฒิ)	1	1
2) ผู้แทนผู้ปกครอง (ในทะเบียนนักเรียนที่กำลังศึกษา)	1	1
3) ผู้แทนครู	1	1
4) ผู้แทนองค์กรชุมชน	1	1
5) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	1	1
6) ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา	1	1
7) ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่น	1	2
8) ผู้ทรงคุณวุฒิ (ไม่เป็นเกินกว่า 3 แห่งในเวลาเดียวกัน)	1	6
9) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ	1	1

- ผู้แทนองค์กรชุมชน
 - ประชาชนในเขตพื้นที่รวมตัวกันไม่น้อยกว่า 15 คน ดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 1 ปีที่ตั้งขององค์กรแน่นอน ในกรณีไม่มีให้ ผอ.สรรหาจากท้องที่ตำบลใกล้เคียง ☼
 - การสรรหาและเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ⇒ โดยการพิจารณาร่วมกันของกรรมการสถานศึกษาขนาดเล็กให้ได้จำนวน 2 คน และสถานศึกษาขนาดใหญ่ให้ได้จำนวน 7 คน
 - การสรรหาและเลือกประธานกรรมการ ⇒ กรรมการร่วมกันเลือกจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
 - ประธานกรรมการและกรรมการ มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์, วาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี ไม่เกิน 2 วาระติดต่อกัน
 - ผอ.เสนอรายชื่อให้ ผอ.เขต พิจารณาแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการและกรรมการ
 - ถ้าพ้นจากตำแหน่ง ก่อนครบวาระหรือตามวาระ สรรหาแทนภายใน 90 วันนับ เว้นแต่วาระเหลืออยู่ไม่ถึง 180 วันจะไม่ดำเนินการก็ได้
 - สถานศึกษาที่มีสภาพและลักษณะการปฏิบัติงานแตกต่างจากสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยทั่วไป ซึ่งไม่สามารถแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาได้ครบองค์ประกอบตามกฎกระทรวงนี้ให้เป็นไปตามระเบียบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ผอ.เขต โดยความเห็นชอบของ กพท. เป็นผู้มีอำนาจในการประกาศ)

ส่วนที่ 2 การบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ☑ **มาตรา 41** องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตาม ความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น
- ☑ **มาตรา 42** ให้ ศธ. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาของ อปท. และมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริม อปท. ให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาของ อปท.

ส่วนที่ 3 การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชน

- ☑ **มาตรา 43** การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชน ให้มีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับติดตาม การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ
- ☑ **มาตรา 44** ให้สถานศึกษาเอกชนตามมาตรา 18 (2) คือ โรงเรียนเอกชน เป็นนิติบุคคล และมีคณะกรรมการบริหารประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ผู้รับใบอนุญาต ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ (6 คน ไม่เกิน 8 คน แต่ พรบ.เอกชน ฉ.2 ให้มีตามความเหมาะสม)
- ☑ **มาตรา 45** ให้สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภท การกำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษาของรัฐ ของ สพท. หรือของ อปท. ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อจัดการศึกษาของเอกชน โดยให้รัฐมนตรีหรือ กพท. หรือ อปท. รับฟังความคิดเห็นของเอกชนและประชาชนประกอบการพิจารณาด้วย
 - ให้สถานศึกษาของเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปริญญาดำเนินการได้ โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถานศึกษา
- ☑ **มาตรา 46** รัฐต้องให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษี และสิทธิประโยชน์อย่างอื่นแก่สถานศึกษาเอกชนตามความเหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐานและสามารถพึ่งตนเองได้

หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

มาตรา 47 - 51

- ☑ **มาตรา 47** ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย
 - ① ระบบการประกันคุณภาพภายใน
 - ② ระบบการประกันคุณภาพภายนอก
 - เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ★
- ➡ **กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553** สรุปได้ดังนี้
 - การประเมินคุณภาพภายใน หมายความว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดสำหรับการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา ★
 - การประเมินคุณภาพภายนอก หมายความว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาการติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งกระทำโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) หรือผู้ประเมินภายนอก ★

- การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายความว่า กระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- การพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายความว่า กระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบและโครงสร้าง การวางแผน และการดำเนินงานตามแผน รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษา จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคน
- ระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ต้องประกอบด้วย
 - ① การประเมินคุณภาพภายใน
 - ② การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
 - ③ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- ระบบการประกันคุณภาพภายนอกเพื่อรับรองมาตรฐานและมุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ต้องประกอบด้วย
 - ① การประเมินคุณภาพภายนอก
 - ② การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- ให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ด้วยการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดและการมีส่วนร่วมของชุมชน
- สถานศึกษาต้องนำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปประกอบการจัดทำแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
- คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย
 - ① ประธานกรรมการ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
 - ② เลขธิการ กพฐ. เป็นรองประธานกรรมการ
 - ③ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของ กพฐ. จำนวนไม่เกิน 9 คน จะต้องแต่งตั้งจากบุคคลที่ไม่เป็นข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ จำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน (มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี)
 - ④ กรรมการและเลขานุการ ให้เลขธิการ กพฐ. แต่งตั้งข้าราชการของ สพฐ. ซึ่งดูแลงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา
- คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่ดังนี้
 - ① วางระเบียบหรือออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยความเห็นชอบของ กพฐ.
 - ② เสนอแนะแนวทางปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่สถานศึกษาโดยให้นำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
 - ③ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - ④ ปฏิบัติการอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่รัฐมนตรีหรือ กพฐ. มอบหมาย

➤ ให้สถานศึกษาชั้นพื้นฐานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาชั้นพื้นฐาน โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

- 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ★
- 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
- 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

➤ ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือ สพท. แล้วแต่กรณี ประกาศผ่อนผันการปฏิบัติและวางแนวทางในการประกันคุณภาพภายในให้เหมาะสมกับสภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น แล้วรายงานให้รัฐมนตรีทราบ

➤ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เอกลักษณ์ของสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาชั้นพื้นฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศกำหนด และต้องครอบคลุมสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่นด้วย

✂ มาตรฐานการศึกษาของชาติ และกลุ่มตัวบ่งชี้ระดับการศึกษาชั้นพื้นฐานของ สมศ.

มาตรฐานการศึกษาของชาติ		กลุ่มตัวบ่งชี้ระดับการศึกษาชั้นพื้นฐานของ สมศ.	
ชื่อมาตรฐาน	ตบช.	ชื่อกลุ่มตัวบ่งชี้	ตบช.
มฐ.1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์	5	1. กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน	8
มฐ.2 แนวการจัดการศึกษา	3	2. กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์	2
มฐ.3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	3	3. กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม	2
รวม 3 มาตรฐาน	11	3 กลุ่มตัวบ่งชี้	12

✂ มาตรฐานการศึกษาชั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายใน ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อมาตรฐาน	การศึกษาปฐมวัย		การศึกษาขั้นพื้นฐาน	
	มาตรฐาน	ตบช.	มาตรฐาน	ตบช.
1. มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน	4	17	6	26
2. มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา	4	28	6	33
3. มาตรฐานด้านสังคมแห่งการเรียนรู้	1	2	1	2
4. มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา	1	2	1	2
5. มาตรฐานด้านการส่งเสริม	1	2	1	2
รวม 5 ด้าน	11 มาตรฐาน	51	15 มาตรฐาน	65

- **การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา** ของสถานศึกษา ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้
 - 1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการที่จำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ
 - 2) กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม
 - 3) กำหนดวิธีดำเนินงานที่มีหลักวิชา ผลการวิจัย หรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ให้ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้
 - 4) กำหนดแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ
 - 5) กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาและผู้เรียนรับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - 6) กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดา มารดา ผู้ปกครองและองค์กรชุมชน
 - 7) กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
 - 8) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี
 - ให้ สพท. วิเคราะห์ วิจัย และเผยแพร่นวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิควิธีการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน และร่วมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน
 - ให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างน้อย 1 ครั้งในทุก 3 ปี และแจ้งผลให้สถานศึกษาชั้นพื้นฐานทราบรวมทั้งให้เปิดเผยผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชน
- ข้อ 38 ในการประกันคุณภาพภายนอก ให้สำนักงานทำการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา แต่ละแห่งตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและครอบคลุมหลักเกณฑ์ใน 4 มาตรฐาน ดังต่อไปนี้
- ① ผลการจัดการศึกษาในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา
 - ② การบริหารจัดการศึกษา
 - ③ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - ④ การประกันคุณภาพภายใน
- ✂ สมศ. ประเมินคุณภาพภายนอกครอบคลุม ⇨ 4 มาตรฐาน 3 กลุ่มตัวบ่งชี้ 12 ตัวบ่งชี้
- ข้อ 40 กรณีที่ผลการประเมินคุณภาพภายนอกแสดงว่า ผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ให้สำนักงานแจ้งเป็นหนังสือพร้อมแสดงเหตุผลที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานแก่หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษานั้น และให้สถานศึกษานั้นปรับปรุงแก้ไขโดยจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพและดำเนินการตามแผนเพื่อขอรับการประเมินใหม่ภายใน 2 ปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการประเมินครั้งแรก
- ให้สถานศึกษาเสนอแผนพัฒนาคุณภาพต่อสำนักงานเพื่อพิจารณาอนุมัติภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการประเมินตามวรรคหนึ่ง
- ☑ **มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา** จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- ให้ถือว่า การประกันคุณภาพภายใน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก
- *** (หน่วยงานต้นสังกัดคือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา)

➤ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 ข้อ 6 ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน เสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาและเปิดเผยรายงานนั้นต่อสาธารณชน)

➤ ตามประกาศคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2554 การดำเนินงานของหน่วยงานต้นสังกัด จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี และแจ้งผลการติดตามตรวจสอบให้สถานศึกษาทราบ

☑ **มาตรา 49** ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มีฐานะเป็นองค์การมหาชน ทำหน้าที่ พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการและแนวทางการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ ✪

➤ ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อย 1 ครั้งในทุก 5 ปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน ✪

☑ **มาตรา 50** ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติม ตามคำร้องขอของ สมศ.

☑ **มาตรา 51** กรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดให้ สมศ.จัดทำข้อเสนอแนะ การปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าว ให้ สมศ.รายงานต่อ กพฐ. เพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไข

หมวด 7 ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

มาตรา 52 - 57

☑ **มาตรา 52** ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง

- รัฐพึงจัดสรรงบประมาณและจัดตั้งกองทุนพัฒนาครูฯ อย่างเพียงพอ

☑ **มาตรา 53** ให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา มีฐานะเป็นองค์กรอิสระภายใต้การบริหารของสภาวิชาชีพ ในกำกับของกระทรวง มีอำนาจหน้าที่

- ① กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ
- ② ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
- ③ กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ
- ④ การพัฒนาวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา

➤ ผู้ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ได้แก่ ① ครู ② ผู้บริหารสถานศึกษา ③ ผู้บริหารการศึกษา และ ④ บุคลากรทางการศึกษาอื่น (เฉพาะ ศน.) ทั้งของรัฐและเอกชน (นอกนั้นไม่ต้องมี)

➤ การจัดให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

➤ ความในมาตรานี้ไม่ใช่บังคับแก่คณาจารย์ และผู้บริหารฯ ในระดับอุดมศึกษาระดับปริญญา

✂ **มาตรา 53** ทำให้เกิด พรบ.สภาครูฯ 2546 ⇒ ม.7 ให้มีสภาครูฯ เรียกว่า “คุรุสภา” เป็นนิติบุคคล

☑ **มาตรา 54** ให้มีองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู โดยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งของหน่วยงานทางการศึกษาในระดับสถานศึกษาของรัฐ และระดับเขตพื้นที่การศึกษาเป็นข้าราชการในสังกัดองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู โดยยึดหลักการกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

✂ มาตรา 54 ทำให้เกิด พรบ.ระเบียบข้าราชการครูฯ 2547 ⇒ ม.7 ให้มี “ก.ค.ศ.”

☑ **มาตรา 55** ให้มีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์เกี่ยวกับอื่น สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้มีรายได้ที่เพียงพอและเหมาะสมกับฐานะทางสังคมและวิชาชีพ

➢ ให้มีกองทุนส่งเสริมครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนงานริเริ่มสร้างสรรค์ ผลงานดีเด่น และเป็นรางวัลเชิดชูเกียรติครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

✂ มาตรา 55 ทำให้เกิด พ.ร.บ.เงินเดือน เงินวิทยฐานะและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูฯ

☑ **มาตรา 56** การผลิตและพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนา มาตรฐาน และจรรยาบรรณของวิชาชีพ และการบริหารงานบุคคลของข้าราชการหรือพนักงานของรัฐในสถานศึกษาระดับปริญญาที่เป็นนิติบุคคล ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่งและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

☑ **มาตรา 57** ให้หน่วยงานทางการศึกษาระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลดังกล่าวมาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาและยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

หมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

มาตรา 58 - 62

☑ **มาตรา 58** ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน มาใช้จัดการศึกษาดังนี้

① ให้รัฐและ อปท. อาจจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสม

② ให้บุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น เป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น

➢ ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการระดมทรัพยากรดังกล่าว โดยการสนับสนุน การอุดหนุนและใช้มาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษี ตามความเหมาะสมและความจำเป็น

☑ **มาตรา 59** ให้สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล มีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุ ตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ และที่เป็นทรัพย์สินอื่น รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการของสถานศึกษา และเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาได้

➢ อสังหาริมทรัพย์ที่สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลได้มาโดยมีผู้ทึศให้ หรือโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของสถานศึกษา ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถานศึกษา

➢ รายได้และผลประโยชน์ของสถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล รวมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดจากที่ราชพัสดุ เบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการศึกษา และเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการศึกษาซื้อทรัพย์สินหรือจ้างทำของที่ดำเนินการโดยใช้เงินงบประมาณไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลัง แต่สถานศึกษาของรัฐที่ไม่เป็นนิติบุคคล สามารถจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ ได้ตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

☑ **มาตรา 60** ให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้กับการศึกษาในฐานะที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ ดังนี้

- ① จัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไป โดยจัดให้รัฐและเอกชนให้เท่าเทียมกัน
- ② จัดกองทุนกู้ยืมให้แก่ผู้เรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยตามความเหมาะสมและความจำเป็น
- ③ จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรเป็นพิเศษให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความจำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการเป็นพิเศษ โดยคำนึงถึงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาและความเป็นธรรม
- ④ จัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการ และงบลงทุนให้สถานศึกษาของรัฐ โดยให้มีอิสระในการบริหารงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา โดยคำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา
- ⑤ จัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา
- ⑥ จัดสรรกองทุนกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้สถานศึกษาเอกชน เพื่อให้พึ่งตนเองได้
- ⑦ จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการศึกษาของรัฐและเอกชน

☑ **มาตรา 61** ให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนการศึกษาที่จัดโดยบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ตามความเหมาะสมและความจำเป็น

☑ **มาตรา 62** ให้มีระบบการตรวจสอบ ติดตามและประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล การใช้จ่ายงบประมาณการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการศึกษ แนวการจัดการศึกษาและคุณภาพมาตรฐานการศึกษา โดยหน่วยงานภายในและหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ตรวจสอบภายนอก

หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

มาตรา 63 – 69

☑ **มาตรา 63** รัฐต้องจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำ และโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อประโยชน์สำหรับสำหรับการศึกษาระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

☑ **มาตรา 64** รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิต และพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

☑ **มาตรา 65** ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ

☑ **มาตรา 66** ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรก ที่ทำได้ เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้

☑ **มาตรา 67** รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย (ม.24 (5) ครูใช้วิจัย, ม.30 สถานศึกษาให้ผู้สอนสามารถวิจัย)

☑ **มาตรา 68** ให้มีการระดมทุน เพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจากเงินอุดหนุนของรัฐ ค่าสัมปทาน และผลกำไรที่ได้จากการดำเนินกิจการด้านสื่อสารมวลชน การลดอัตราค่าบริการเป็นพิเศษในการใช้เทคโนโลยี

☑ **มาตรา 69** รัฐต้องจัดให้มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผน ส่งเสริมและประสานการวิจัย การพัฒนาและการใช้ รวมทั้งการประเมินคุณภาพ และประสิทธิภาพของการผลิตและการใช้เทคโนโลยี บทเฉพาะกาล (มาตรา 70 – 78)

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ : 2542=ชวน หลีกภัย, 2545=ทักษิณ ชินวัตร, 2553=อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

ดร.สมิต อามสุวรรณ์